

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Pedagogika osób z niepełnosprawnością intelektualną (Wykład), PG_00208175						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Amadeusz Krause					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Ukazanie niepełnosprawności intelektualnej jako zjawiska wielowymiarowego w kontekście współczesnych ujęć teoretycznych oraz prezentacja wybranych zagadnień dotyczących życia osób z niepełnosprawnością intelektualną w świetle aktualnej problematyki.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[C.3.K.1] Jest gotowy do organizowania kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zgodnie z przepisami prawa	Student/ka ma gotowość do organizowania kształcenia dzieci i uczniów z niepełnosprawnością intelektualną zgodnie z przepisami prawa	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[C.3.K.2] Jest gotowy do przestrzegania zasad etyki w pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Student/ka ma gotowość do przestrzegania zasad etyki w pracy z dziećmi i uczniami z niepełnosprawnością intelektualną	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[C.3.U.3] Potrafi poddać analizie zachowania, procesy i zjawiska dotyczące psychospołecznych potrzeb członków rodzin dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Student/ka potrafi poddać analizie zachowania, procesy i zjawiska dotyczące psychospołecznych potrzeb członków rodzin dzieci z niepełnosprawnością intelektualną	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[C.3.U.4] Potrafi wyjaśnić i określić czynniki moderujące zróżnicowanie rodzin z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zależności od rodzaju zaburzenia u dziecka lub ucznia i stylu radzenia sobie rodziców lub opiekunów z tymi zaburzeniami	Student/ka potrafi wyjaśnić i określić czynniki różnicujące rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną w zależności od stopnia niepełnosprawności u dziecka lub ucznia i stylu radzenia sobie rodziców lub opiekunów	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[C.3.U.5] Potrafi rozpoznać i zinterpretować potrzeby rodziny z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w odniesieniu do konkretnych problemów rodziny	Student/ka potrafi rozpoznać i zinterpretować potrzeby rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[C.3.U.6] Potrafi zaprojektować proces wspierania rodziny z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Student/ka potrafi zaprojektować proces wspierania rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[C.3.W.4] Zna i rozumie specyfikę pracy opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej: zasady, metody i formy opieki oraz wychowania; zasady działalności placówek rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych z uwzględnieniem problemów związanych z ich funkcjonowaniem; zagadnienia poradnictwa edukacyjno-zawodowego, opieki zdrowotnej, edukacji zdrowotnej i seksualnej	Student/ka zna specyfikę pracy opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, zasady, metody i formy opieki oraz wychowania osób z niepełnosprawnością intelektualną; zasady działalności placówek rehabilitacyjnych z uwzględnieniem problemów związanych z ich funkcjonowaniem	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[C.3.W.5] Zna i rozumie sytuację rodziny dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: koncepcje adaptacji rodziny w kontekście niepełnosprawności lub choroby przewlekłej dziecka i ucznia, problemy adaptacji, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne; uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, założenia i metody wspierania rodziny tego dziecka w całym cyklu jego życia; możliwości wspierania funkcjonowania dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w rodzinie; zagadnienia relacji między rodziną dziecka i ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi a specjalistami	Student/ka zna koncepcje adaptacji rodziny w kontekście niepełnosprawności intelektualnej, problemy adaptacji, utrudnienia życiowe, wsparcie społeczne; zna uwarunkowania specyfiki pracy z rodziną dziecka i ucznia z niepełnosprawnością intelektualną, założenia i metody wspierania rodziny tego dziecka w całym cyklu jego życia; możliwości wspierania funkcjonowania dziecka i ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w rodzinie; zagadnienia relacji między rodziną dziecka i ucznia niepełnosprawnością intelektualną a specjalistami	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu	Aktualne sposoby definiowania i rozumienia zjawiska niepełnosprawności intelektualnej i osoby z niepełnosprawnością intelektualną w ujęciach: obiektywistycznym, podmiotowym i społeczno kulturowym; ujęcia/perspektywy niepełnosprawności intelektualnej oraz ich konsekwencje dla postrzegania, rehabilitacji, terapii, edukacji oraz jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną; nawiązanie do historycznych i kulturowych aspektów niepełnosprawności intelektualnej, zjawisko naznaczenia/ stygmatyzacji; niepełnosprawność intelektualna w publicznym i prywatnym dyskursie; niepełnosprawność intelektualna jako doświadczenie biograficzne perspektywa różnych podmiotów; twórcza aktywność osób niepełnosprawnych intelektualnie.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	wynik kolokwium	50.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Deutsch Smith D/ Pedagogika specjalna. Podręcznik akademicki, t.1. Wydawnictwo APS, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2009 Goffman E. Piętno. Rozważania o zranionej niepełnosprawności. Tłu, A. Dzierżyńska, J. Tokarska Bakir. GWP, Gdańsk, 2005 Gustavsson A., Zakrzewska Manterys E. (red.) Upośledzenie w społecznym zwierciadle. Wydawnictwo Żak, Warszawa, 1997 Kirejczyk K. Upośledzenie umysłowe pedagogika. PWN, Warszawa, 1981 Kościelska M. Oblicza upośledzenia. PWN, Warszawa, 1995 Kowalik S. Upośledzenie umysłowe. Teoria i praktyka rehabilitacji. PWN, Warszawa Poznań, 1989 Krause A. Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2011 Krzemińska D. Język i dyskurs codzienny osób z niepełnosprawnością intelektualną. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2012 Rzeźnicka Krupa J. Niepełnosprawność intelektualna narracje, reprezentacje, konteksty [w:] Niepełnosprawność. Dyskursy pedagogiki specjalnej. Nr 10/2013 Woynarowska A. Niepełnosprawność intelektualna publicznym i prywatnym dyskursie. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2010 Zakrzewska - Manterys E. Lista obecności. Rozmowy z ojcami osób z zespołem Downa. Wyd. Stowarzyszenia Rodzin i Opiekunów Osób z zespołem Downa Bardziej Kochani, Warszawa, 2011 Zakrzewska Manterys E. Upośledzeni umysłowo. Poza granicami człowieczeństwa. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 2010 Zawiślak A. Jakość życia osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną. Difin, Warszawa, 2011 Żyta A., Ćwirynka K. Nowe kierunki i tendencje pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną zmiany terminologiczne [w:] Niepełnosprawność. Dyskursy pedagogiki specjalnej. Nr 10/2013
	Uzupełniająca lista lektur	nie dotyczy
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.